ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
TEKNİK BİLİMLER MESLEK YÜKSEK OKULU
DİJİTAL DÖNÜŞÜM ELEKTRONİĞİ PROGRAMI

Ders Adı: SCADA Sistemlerinde Siber Güvenlik Ders Adi(İng): Cybersecurity in SCADA Systems						Program : Dijital Dönüşüm Elektroniği			
Dönem	**Sınıfı**	**Ders Kodu**	**Teori**	**Uyg.**	**Lab.**	**Toplam**	**AKTS**	**Dili**	**Dersin Türü**
1	2	DDE207	2	1	0	3	5	Türkçe	Seçmeli

Dersin Önkoşulu	Yok	
Dersin Koordinatörü		**e-mail :** **Web :**
Kurs Asistanı		**Mail :** **Web :**
Dersin Veriliş Şekli	Yüz yüze	
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) sistemlerinin yapısını ve bu sistemlere yönelik olası siber tehditleri tanıtmak, SCADA altyapısında bilgi güvenliği sağlamak için gerekli önlemleri ve savunma tekniklerini öğretmektir. Öğrenciler, gerçek vakalar ve laboratuvar senaryoları üzerinden güvenlik açıklarını tespit etmeyi ve güvenli SCADA sistemleri kurmayı öğrenirler.	

Dersin Öğrenme Kazanımları

1	SCADA sistemlerinin mimarisini ve ağ yapılarını analiz eder
2	SCADA sistemlerine yönelik tehdit türlerini (malware, DoS, MITM) tanımlar
3	Endüstriyel kontrol sistemlerine yönelik uluslararası güvenlik standartlarını açıklar (ISA/IEC 62443, NIST SP800-82)
4	Güvenlik açığı tarama, izleme ve olay yanıt süreçlerini uygular.
5	Firewall, VPN, segmentasyon ve erişim kontrolü gibi savunma tekniklerini uygular

Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar	Ders notları

Değerlendirme		**Sayısı**	**(%) Katkı oranı**
	Vize	**1**	**40**
	Ödev		
	Sunum		
	Final Sınavı	**1**	**60**

Ders Planı

Hafta	Konular
1	SCADA sistemlerine giriş, mimari yapısı ve bileşenler
2	SCADA iletişim protokolleri (Modbus, DNP3, OPC, IEC 104)
3	SCADA sistemlerinin zafiyetleri ve tipik saldırı yüzeyleri
4	Siber tehdit türleri: Virüs, trojan, DoS, spoofing, sniffing
5	Siber saldırı örnekleri: Stuxnet, BlackEnergy, TRITON
6	Güvenlik politikaları, rol tabanlı erişim kontrolü
7	Ağ segmentasyonu ve firewall yapılandırmaları
8	Arasınav
9	Güvenli uzaktan erişim: VPN, SSH, şifreleme teknikleri
10	Olay izleme ve loglama sistemleri (SIEM, Syslog, IDS/IPS)
11	SCADA ağlarında güvenlik testi ve zafiyet tarama (Wireshark, Shodan vb.)
12	IEC 62443 ve NIST SP800-82 standartlarının temel ilkeleri
13	Siber olaylara müdahale ve kriz yönetimi
14	Final proje senaryosu geliştirme ve simülasyon
15	Final Sınavı

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlik	**SAYISI**	**Süresi [Saat]**	**Toplam İş Yükü [Saat]**
Teorik Dersler	14	2	28
Uygulamalı Dersler	14	1	14
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	1	14
Ödevler	10	2	20
Projeler	2	20	40
Arazi Çalışmaları	0	0	0
Arasınavlar	1	2	2
Diğer	2	8	16
Yarıyıl Sonu Sınavları	1	2	2
Toplam İş Yükü			136
Toplam İş Yükü / 30 saat			5